

© Avrupa Konseyi/Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, 2012. Bu çeviri, Avrupa Konseyi'nin insan haklarına destek Fonu'nun desteğiyle hazırlanmıştır (www.coe.int/humanrightstrustfund). Mahkeme'yi bağlamamaktadır. Daha fazla bilgi için, bu belgenin sonunda bulunan yazarın telif hakkı ile ilgili kısmı okuyabilirsiniz.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Laduna/Slovakya – 31827/02

Karar 13.12.2011 [3. Daire]

Madde 14

Ayrımcılık

Ziyaret ve televizyon hakkı konusunda, tutuklu ve hükümlüler arasında yapılan meşru olmayan farklı muamele: *İhlal*

Olaylar – Başvurucu 1 Eylül 2001 ile 9 Şubat 2006 tarihleri arasında tutuklu kalmış ve ondan sonrada dokuz yıl hapis cezası çekmeye başlamıştır. Başvurucu, AİHM'ye yaptığı başvurusunda, olayların olduğu dönemde, ziyaret konusunda, tutukluların hükümlülerle aynı haklara sahip olmadıklarından ve hükümlülerin aksine, tutukluların televizyona erişimlerinin olmamasından şikâyet etmiştir.

Hukuk – 8. maddeyle bağlantılı olarak 14. madde: Cezaevi ortamında aile ziyaretlerine ve televizyona erişim hakkına getirilen kısıtlamalar 8. madde tarafından korunan özel ve aile hayatını ilgilendirmektedir. Dolayısıyla 14. madde uygulanabilir. Tutukluluk bu maddedeki “başka bir durum” kavramına girer, çünkü tutukluluğa ilgilinin rızasına aykırı bir şekilde karar verilebilse ve tutukluluk genelde geçici bir durum olsa da, ilgilinin varlığı ve kişisel durumundan ayrılmaz, farklı bir hukuki durum oluşturmaktadır. Öte yandan, başvuru, tutuklu bir kişi olarak, hükümlülerle benzer bir durumdaydı, çünkü şikâyetleri bütün mahkûmları ilgilendiren, cezaevindeki ziyaret hakkı ve televizyona erişim konularıyla ilgiliydi.

Olayların olduğu dönemde, tutuklular ayda otuz dakika ziyaret hakkına sahip olmalarına rağmen, hükümlüler iki saat ziyaret hakkına sahiptiler. Dahası, söz konusu dönemin büyük bir kısmında, hükümlülerin sahip oldukları ziyaret sıklığı ile ziyaret tipi, içinde bulundukları cezaevinin güvenlik seviyesine göre değişmesine rağmen, bütün tutuklular, tutukluluk nedenlerine ve güvenlikle ilgili mülâhazalara bakılmaksızın, aynı rejime tabiydiler.

AİHM bu farklı muamelelerin nesnel ve makul bir gerekçeye dayandıklarına inanmamaktadır. Tutukluların haklarına getirilen her türlü kısıtlamanın, tutukluluğun amacı ile düzeni, başkalarının güvenliğini ve malları koruma gerekliliğiyle gerekçelendirilmesini öngören tutuklulukla ilgili 1993 tarihli kanunun hükümleri, tutukluların haklarının hükümlülerin haklarından daha katı bir şekilde kısıtlanmasını meşrulaştırmaz. Bu tedbirler Avrupa

İşkencenin ve İnsanlık Dışı veya Onur Kırıcı Ceza veya Muamelenin Önlenmesi Komitesi'nin (CPT), Slovakya'ya 1995, 2000 ve 2005 yıllarında yapılan ziyaretlerle ilgili raporların da eleştirilmiştir. Bir tutuklunun ziyaretçi alma hakkına getirilen özel kısıtlamalar, bazı durumlarda, güvenlikle ilgili nedenlerle veya bir soruşturmanın meşru yararlarını koruma gerekliliğiyle haklılaştırılabilirse de, bu nedenlerin geçerliliği sorusunun dışında, bu amaçlara, bütün tutukluların haklarını kısıtlamayan, başka yollarla da ulaşılabilir. Mesela, farklı tutukluluk kategorileri oluşturup, duruma göre, gerekirse, şu veya bu kategoriye, özel kısıtlamalar getirilebilir. Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme ve 1987 tarihli Avrupa Cezaevi Kuralları* suçsuzluk karinesinden yararlanan tutukluların statüsüne saygı gösterilmesi gerektiğinin altını çizmekte ve başvurunun tutukluluk süresinin sona ermesinden az önce kabul edilen 2006 tarihli Avrupa Cezaevi Kuralları, aksini gerektiren özel nedenlerin bulunması durumu dışında, tutukluların hükümlülerle aynı şartlarda, ziyaretçi kabul edebilmeleri ve aileleri ve başka insanlarla iletişim kurabilmeleri gerektiğini ifade etmektedir. Bu mülahazalar, ziyaret konusunda, başvurucuya uygulanan kısıtlamaların orantısız olduğu sonucuna götürmektedir.

Tutuklular için kültürel ve pedagojik faaliyetlerin bir parçası olan televizyona erişimin olmamasıyla ilgili olarak Hükümet, tutuklulara hükümlülere uygulanandan farklı bir muamele uygulamayı gerektirecek nesnel bir sebep ileri sürmemiştir.

Sonuç: İhlal (Oybirliğiyle).

1 no'lu Protokol'ün 1. maddesi: Başvurucunun, cezaevi büfesinden, fazladan yiyecek eşyası ve başka şeyler satın alma hakkının borçlarına eşdeğer bir miktar parayı ödeme şartına bağlanması, başvurunun mülkiyetine saygı hakkına yapılmış bir müdahaledir. Bu müdahale yasal bir temele dayanıyordu. Bir borcun geri ödenmesinin sağlanmasında kuşkusuz genel yarar vardır. Orantılılıkla ilgili olarak, müdahale, başvurunun hesabına yatırılan parayı cezaevi büfesinden yiyecek ve başka şeyler satın almak için kullanma olanağını kısıtlamış, ancak ortadan kaldırmamıştır. Ayrıca, borcunu ödeme zorunluluğu ilaç, temel hijyen malzemeleri, haberleşme malzemeleri, vergi ve diğer külfetlere uygulanmıyordu. Sonuç olarak, savunmacı devletlerin borçları geri alma konusunda ki geniş takdir payları göz önünde bulundurulduğunda, müdahale izlenen meşru amaçla orantılıydı.

Sonuç: İhlal yok (Oybirliğiyle).

Madde 13: AİHM başvurunun AİHS'nin maddelerinden doğan şikâyetlerini, sadece, ilgili hukukun eksiklikleriyle ilgili olduğu ölçüde, kabul edilebilir bulup incelemiştir. Ancak, 13. madde, ulusal hukukun durumundan şikâyet etmeyi sağlayacak bir yolun varlığını gerektirecek bir şekilde yorumlanamaz.

Sonuç: İhlal yok (Oybirliğiyle).

Madde 41 – Manevi zarar için 9 000 EUR.

* Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'nin Avrupa Cezaevi Kuralları hakkındaki 11 Ocak 2006 tarih ve Rec(2006)2 sayılı kararıyla değiştirilen Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'nin Avrupa Cezaevi Kuralları hakkındaki 12 Şubat 1987 tarih ve R (87) 3 sayılı kararı.

© Avrupa Konseyi/Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, 2012.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin resmi dilleri Fransızca ve İngilizce'dir. Bu çeviri, Avrupa Konseyi'nin insan haklarına destek Fonu'nun desteğiyle hazırlanmıştır (www.coe.int/humanrightstrustfund). Mahkeme'yi bağlamamaktadır ve Mahkeme, kalitesi konusunda herhangi bir sorumluluk kabul etmemektedir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarının veritabanı olan HUDOC üzerinden (<http://hudoc.echr.coe.int>) veya HUDOC'un bildirdiği başka veritabanları üzerinden yüklenebilir. Davanın isminin tamamen yazılması, yukarıdaki telif hakkıyla ilgili ifadelerin kullanılması ve insan haklarına destek Fonu'na referans yapılması şartıyla ticari olmayan amaçlarla kullanılabilir. Bu çevirinin tamamını veya bir kısmını ticari amaçlarla kullanmak isteyen herkesin, bu durumu belirtilen adrese bildirmesi rica olunur: publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Tout personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante: publishing@echr.coe.int.